

Informatikai kontrolling

A vállalatok, intézmények számára, akár szeretik, akár nem, teljes mértékben nélkülözhetlenné vált az informatikai, infokommunikációs infrastruktúra. Az informatikai rendszerek támogatása nélkül a napi működés biztosítása egyáltalán nem, vagy csak ésszerűtlen kompromisszumok árán oldható meg. A jól működő, a piaci változásokra gyorsan és hatékonyan reagálni képes szervezetek irányítása és ellenőrzése szinte teljes mértékben az informatikai infrastruktúrán keresztül történik.

Az intézményi informatikával kapcsolatban azonban a legtöbb felsővezetőnek inkább megérzéseik vannak, mintsem pontos adataik. Az infokommunikációra fordított költségek egyre növekednek, eközben kevesen tudják, hogy az **informatika valóban azt és csak azt csinálja-e, amit várnak tőle, s azt a lehető legkisebb erőforrás-felhasználásával teszi-e.** Ugyanakkor az infokommunikációs szolgáltatások végfelhasználóinak, az intézményi részlegeknek jogos elvárása, hogy a szolgáltatások megfelelő színvonalúak legyenek, a részlegek megkapják a szükséges technológiai támogatást, és képesek legyenek az informatika segítségével értékteremtő képességüket növelni.

Az informatikai kontrolling célja, hogy támogassa mind a pénzügyi, mind az informatikai vezetőt egy nemzetközileg elfogadott, szabványokon és hiteles, technológizált méréseken nyugvó monitoring rendszer kialakításában és üzemeltetésében, az informatikai célok megvalósulásának mérésében.

A belső elszámoló árak

Az e-volve Pénzügyi-Informatikai Kft. támogatásával kialakítható infokommunikációs belső elszámoló árak segítségével:

Az ügyfelek és a munkatársak jobban meglesznek elégedve az informatikai szervezettel

Az elszámolások a tényleges használaton alapulnak.

Megteremtődik az összhang a felhasználók igényei és az IKT költségek között.

Alacsonyabb infrastruktúra költségek

Az igények alá lesznek támasztva valós adatokkal.

Infrastruktúra fejlesztésének optimalizálása

A valós költségek megismerése segít a költségkezelés javításában.

Az adatok forrása

Az infokommunikációs infrastruktúra technológiai felügyeletét a különböző hálózat- és rendszermenedzsment eszközök megoldják. Ezek a felügyeleti rendszerek **szinte kivétel nélkül fel vannak készítve arra is, hogy adatokat szolgáltatassanak a gazdasági tervezés és kontrolling számára, és ezáltal jelentősen megkönnyítsék a vezetés munkáját.** A felhasználói igény gyakran már nem terjed ki ezeknek a funkcióknak a feltöltésére, használatára.

A „megrendelők”

A probléma vizsgálatakor abból kell kiindulni, hogy az ITK költségeket nem csak az infokommunikációs részleg okozza, hanem **a többi részleg magatartása és döntése, elvárásai, „megrendelése” nagymértékben befolyásolják.** Ennek a magatartásnak a kezelésére hivatott a belső elszámoló árak rendszere.

tel.: +36(1)2053816
fax: +36(1)2053817
Skype: evolreve

e-volve Kft.
www.evolreve.hu
info@evolreve.hu

Költségfelosztás

Jelenleg már tarthatatlan az a nézőpont, hogy az infokommunikációs költségek a vállalat általános költségei közé tartoztak. „Ugyanúgy mindenkié, ahogy senkié.” Minden ilyen gondolkodásmód nyilvánvalóan **pazarláshoz és egyszersmind értelmetlen takarékosághoz, majd a szolgáltatások elégtelenségéhez vezet.**

A hagyományos költségcsapítási rendszerek az általános költségeket felelősségi és elszámolási központokra (általában költségközpontokra) osztják fel. A költségek felosztásához önkényes mennyiségalapú, a fizikai folyamatokra fókuszáló vetítési alapokat (például közvetlen munka-, közvetlen anyagfelhasználás) használnak. Ezzel szemben a korszerű költségcsapítási metóduok több lépésben összegyűjtik az erőforrásokhoz tapadó költségeket, alkalmazzák a felosztási rendszer elveit, mely alapján a költségeket ráterhelik a megfelelő költségviselőkre. A modern költségcsapítás egyik feltételezése, hogy az **összes intézményi költség változó, vagy változóvá tehető.**

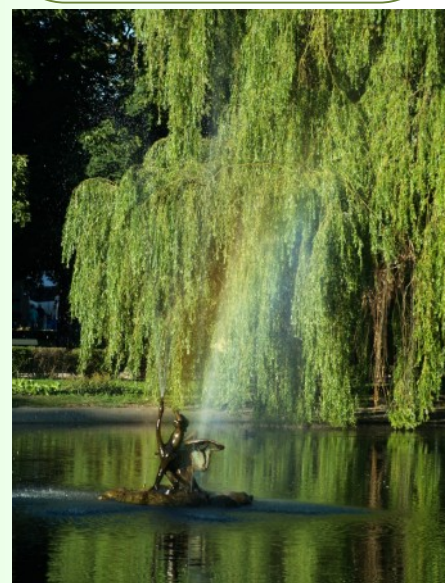
A **tevékenységalapú, illetve folyamatalapú költségcsapítás** kialakulását a szolgáltatóiparra jellemző költségstruktúra jelentős átalakulása kényszerítette ki. Az intézmények a hagyományos költségrendszerektől kezdve több lépcsőn keresztül jutottak el a ma alkalmazott metóduokig – a tevékenységalapú illetve folyamatalapú költségkalkuláció legújabb generációjáig.

A korszerű költségcsapítási rendszerek a standard költségcsapítás legfontosabb előnyeit kiegészítik néhány fontos új elemmel. A felelősségi és elszámolási egységek helyett a tevékenységekre és a folyamatokra koncentrálnak, nem a rendelkezésre álló, hanem a felhasznált erőforrások költségeit rendelik költségviselőkhöz. Az így nyert információk beépülnek a szervezet irányítási folyamataiba és minden intézményi folyamattal összefüggenek. A tevékenységalapú költségcsapítási folyamat (Activity Base Costing) az általános költségeket több lépésben erőforrás alapú és tevékenységalapú költségközők segítségével költségviselőkhöz rendelik. A pontos adatok lehetővé teszik a kapacitáselemzés egy új, gazdasági mutatón alapuló koncepciójának kidolgozását, így a rendszer alapján az erőforrások kihasználatlansága gazdasági jellegű mutatóval jellemezhető.

A mérés

Amit nem mérünk, azt menedzselni sem vagyunk képesek. Az intézmények az infokommunikációs költségek pontos mérésével jelentős támogatást kaphatnak a működési módszereik javításához.

A belső árak

A belső elszámoló ár (amely persze túlnyúlik az infokommunikációs költségek körén) az intézmény olyan eszköze, amellyel a részlegek tevékenységét koordinálja, értékeli. Mérőszámként használható, mely elősegíti, hogy a részlegek önállóan gazdálkodjanak, céljaiknak megfelelő döntéseket hozzanak

Beruházások

A beruházásokhoz köthető költségek nagyobb része a megvalósítás után, az üzemeltetés során keletkezik.

A megfelelő módszerek a számviteli adminisztrációban fel nem lelhető költségeket is elemzik. Ilyenek lehetnek például a következők:

- Bizonyos infokommunikációs feladatokat a felhasználók látnak el, vagy azért, mert nem bíznak az IT erőforrásaiban.
- Nem kalkuláljuk költségként a rendszer állásidejének az intézmény eredményességére gyakorolt hatását.

A tevékenységalapú költségcsapítási rendszerek:

- pontosan feltárják, milyen tevékenységeket végeznek a szervezet erőforrásainak felhasználásával,
- kiszámítják, hogy a tevékenységek mennyibe kerülnek,
- választ adnak arra, hogy miért kell a tevékenységeket elvégezni, és ezekből melyek azok, amelyeket szükséges és melyek, amelyeket szükségtelen megtartani.

Ahhoz, hogy a folyamatköltség csapítást alkalmazzuk tudjuk, az intézmény egészét **nem szervezeti egységek, hanem egymással párhuzamosan zajló folyamatok összességékként** kell értelmezni. A folyamatelvűség alapelve kiterjed korábban ebbe a szemléletbe be nem vont területre is. Kiindulópontja, hogy az ismétlődő igazgatási folyamatok (pl. a pénzügy, bérszámfejtés, beszerzés, iratkezelés, stb.) lényegében nem különböznek alapvetően a gyártási vagy a támogató folyamatoktól (épület-fenntartás, logisztika, stb.). Ezt igazolja a csapítástechnika alkalmazásának elterjedése az igazgatási területen. A gyártási folyamatokkal ellentétben viszont az igazgatási folyamatokat a legtöbb intézménynél ma még nem tervezik, és nem is ellenőrzik folyamatában és következetesen.

tel.: +36(1)2053816
fax: +36(1)2053817
Skype: evolreve

e-volreve Kft.
www.evolreve.hu
info@evolreve.hu